

A szubkontinens csattanója

A Tux és a Bux közti világméretű háborúban hol van a legjobb hely, ahol a pingvinre fogadhatunk? Próbáljuk meg Indiát!

A William és Melinda Gates Alapítvány 2002. november 11-én százmillió dolláros kötelezettségvállalást hozott nyilvánosságra a HIV/AIDS-megelőzésre Indiában. A bejelentésre *William Gates* agyonrekámozott indiai látogatását megelőzően került sor. Az eseményre időzítve a Microsoft bejelentette, hogy üzleti kapcsolatait Indiával egy megközelítőleg négyszázmillió dolláros befektetés keretében kívánja elmélyíteni. A Windows XP-t úgy tervezték meg – az operációs rendszer előző változataitól eltérően –, hogy ne működhessen anélkül, hogy a felhasználó ne hívna fel vagy jelentkezne be a Microsoft hitelesítési eljárásába, ahol termékét működőképessé teszik. Ha a Microsoftnak lehetősége lesz rá, Indiában minden egyes Windows-példányért fizetni kell majd. A Windows XP nem olcsó, de még így is képes versenyre kelni egy ingyenes operációs rendszerrel. Gates kijelentette, a Microsoft nem tervezi, hogy operációs rendszerére a szokásosnál nagyobb kedvezményt adjon az oktatási intézmények számára.

Az adott versenyhelyzetben hogyan győzheti le a Microsoft a Linuxot egy olyan gazdaságban, ahol az MS-termékek luxusárúnak számítanak?

Nem tudom, és nem is nagyon érdekel – ez legyen a Microsoft gondja. Ami viszont érdekes számomra, és emiatt hoztam fel a Microsoft problémáját, az egy másik ügy, mégpedig az, hogy az indiai fejlesztők vezető szerephez juthatnak a Linux-mozgalomban.

Van néhány nagyon becsvágyó Linux-fejlesztő Indiában. Vegyük például *Rajesh Jain*-t. Miután a Linux Journal oldalán írtam Indiáról, egy olvasó felhívta a figyelmemet arra, hogy mit szeretne Jain új vállalkozásával, az Emergickel elérni: Jain *Michael Robertson*-nal egyetemben szintén az internetes kiadói üzletben volt érdekelt, az IndiaWorld nevű cégnél, amit később eladott. Úgy gondolom, ő ama emberek egyike a Lindows mellett, akik kezdeni szeretnének valamit a Linuxszal, csak ezt más módon kívánják megtenni – és ennek határozottan

óriási piaca van az alsó piaci szegmensben, ha Jain a megfelelő lépéseket teszi meg (bármik is legyenek azok). Jain így vázolja fel terveit: az Emergic egy olyan program kifejlesztésén fáradozik, ami a technológiai költségeket a tizedére csökkentve azt elérhetővé teszi a világ fejlődő piacain tevékenykedő felhasználók és vállalatok számára. Az Emergic kezd megvalósítani *Bill Gates* látomását: „tegyünk egy-egy számítógépet minden íróasztalra és otthonba”. Ez a látomás nem volt képes túllépni a világ tízezer legnagyobb vállalatán és ötszázmillió felhasználóján, akiknek túlnyomó többsége a világ fejlett részén él. Az Emergic a következő ötszázmillió ember és 25 millió kis- és középvállalkozás számítástechnikai felülete kíván lenni. Ők eddig azért nem voltak képesek alkalmazni a technológiát, mert méregdrága volt.

Az Emergic a világ fejlődő országainak lakosait célozza meg. Azokat, akikhez még nem gyűrűzött be mélyen a technológia, és akik számára talán ez az utolsó alkalom, hogy bekapcsolódjanak a világ értékláncába, javítva ezáltal az ott élő emberek életszínvonalát. Jain 125–150 dollár közé teszi vagy még lejjebb csökkenti a gép árát, a programét pedig havi 5–10 dollárra. Mindezt úgy kívánja elérni, hogy az elavult számítógépeket vékony ügyfélként használja az alkalmazások futtatásához, a szokásos linuxos forгатókönyv szerint. Jain a széles sávú kapcsolatban bíz, és elsősorban a vállalati körben való felhasználásról beszél: a linuxos kiszolgálóalapú számítástechnika immár lehetőségessé vált, mivel a helyi hálózat sebessége elérte a 100 Mb/s-t, ami sokkal több adat átvitelét teszi lehetővé ugyanazon hálózaton keresztül. Az eredmény egy „vastag kiszolgáló” lett, alapvetően egy új asztali számítógép 1 GB operatív tárral és két merevlemezsel, programból megvalósított RAID-dal, ami könnyedén ki képes 30–40 felhasználót szolgálni. Egy ilyen kiszolgáló kb. 1500–2000 dollárba kerül, egy főre lebontva az ügyféloldali költség nem éri el az 50 dollárt. Mindezeket összeszámolva a vékony

ügyfél és vastag kiszolgáló kombináció nemcsak az eszköz- és programköltségeket csökkenti 90 százalékkal, de az informatikai vezető számára teljes felügyeletet jelent az ügyfelek felett. Jainnek rengeteg további terve van, de ahelyett, hogy elmélyednénk bennük, nézzünk meg inkább néhány más folyamatot, amelyek magában a kultúrában mennek végbe. Vegyük például az indiai Ahmedabadi Vezetőképző Intézetben zajló munkát. *Peter Day* a BBC Newsban a következőket írja: Az indiai Vezetőképző Intézet nem pusztán a jövődbeli internetes milliárdosokért és azokért a diákokért létezik, akik új kék köpenyt hordanak. Nem miattuk érkeztem ide. Azért jöttem Ahmedabadba, hogy együtt ebédeljek a legtalálékonyabb emberekkel, akikkel valaha is találkoztam – feltalálókval és ezermesterekkel, akik a vidéki India földjeiről és falvaiból érkeztek, ahol az egymilliárdos lakosságból több mint hétszázmillióan még mindig itt élnek. Kezükkel ették a rizst, a dhált és a zöldségeket, miközben lelkesen beszéltek a találmányaikról és az ötleteikről.

Ezek az emberek a Kezdeményezés a kutatásért, a fenntartható technológiáért és az innovációért egyesület (Society for Research and Initiatives for Sustainable Technologies and Innovation) égisze alatt gyűltek össze. A szervezet rövidítése SRISTI, amelynek szankszrit jelentése: alkotni. Összegezve: 1. rendkívül talpraesett emberekről van szó, akik nagyon sokan vannak; 2. jelen esetben is a Linux, valamint a nyílt és a szabad forrású programokhoz hasonlatos értékekről beszélünk. Ezért nem lennének meglepve, ha először itt, Indiában győznék le a Tux Buxot.

Linux Journal 2003. április, 108. szám



Doc Searls (doc@ssc.com)
A Linux Journal szerkesztője és a Cluetrain Manifesto társszerzője.